

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Месечната инфлация е 0.6%, а годишната инфлация е 2.1%. Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за ноември 2024 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за ноември 2024 г. спрямо същия месец на предходната година.

През ноември 2024 г. спрямо предходния месец най-голямо е увеличението на цените в групите: „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ (+1.4%), „Развлечения и култура“ (+1.3%), „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ (+0.7%) и „Транспорт“ (+0.7%). Най-голямо намаление е регистрирано в групите: „Облекло и обувки“ (-1.3%) и „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ (-0.4%).

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

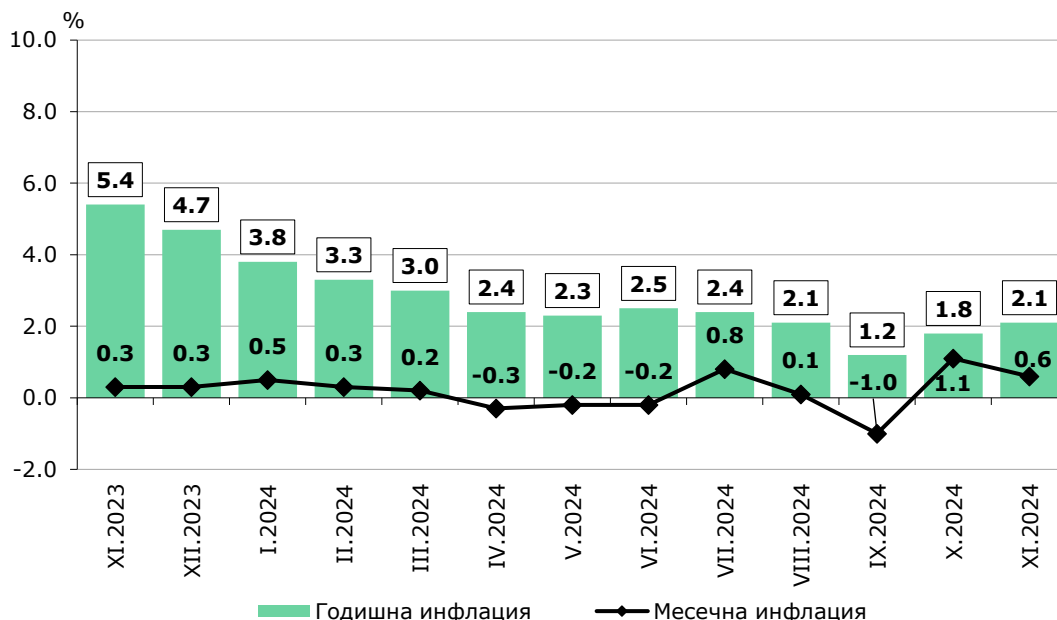
През ноември 2024 г. **месечната инфлация** е 0.6%, а **годишната инфлация** за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.1%¹.

Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.8%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.6%.

¹ Според методологията за индекса на потребителските цени (ИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 1 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

Месечна инфлация

През ноември 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - увеличение с 1.4%;
- „Развлечения и култура“ - увеличение с 1.3%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - увеличение с 0.7%;
- „Транспорт“ - увеличение с 0.7%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.6%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.4%;
- „Образование“ - увеличение с 0.3%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.3%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - намаление с 0.4%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - намаление с 0.2%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - намаление с 0.2%.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

През месец ноември 2024 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: домати - с 21.2%, пипер - с 14.1%, краставици - с 12.4%, олио - с 5.5%, картофи - с 4.3%, яйца - с 3.4%, сладолед - с 3.0%, пълномаслено прясно мляко - с 2.9%, млечни масла - с 2.6%, макаронени изделия - с 2.2%, прясна и охладена риба - с 2.1%, свинско месо - с 1.7%, нискомаслено прясно мляко - с 1.7%, зелен лук, чесън и праз - с 1.7%, маслини - с 1.6%, извара - с 1.5%, ябълки - с 1.4%, трайни колбаси - с 1.2%, мляно месо (кайма) - с 1.2%, пресни зеленчукови подправки - с 1.0%, сирене - с 0.9%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 0.9%, плодови сокове - с 0.9%, какао - с 0.7%, гъби - с 0.6%, кашкавал - с 0.5%, сушени зеленчукови подправки - с 0.5%, бял хляб - с 0.4%, шоколад и шоколадови изделия - с 0.4%, ракии - с 0.4%, вина - с 0.4%, и други.

Намалени са цените на следните хранителни продукти: цитрусови и южни плодове - с 9.8%, зрял чесън - с 1.5%, зърнени закуски - с 1.1%, маргарин - с 1.0%, оцет - с 1.0%, леща - с 1.0%, брашно - с 0.9%, минерална вода - с 0.9%, ориз - с 0.8%, листни зеленчуци - с 0.7%, малотрайни колбаси - с 0.6%, кафе - с 0.6%, боб - с 0.5%, хляб „Добруджа“ - с 0.4%, месо от едър рогат добитък - с 0.3%, бира - с 0.3%, месо от домашни птици - с 0.2%, кисели млека - с 0.2%, захар - с 0.2%, и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: централно газоснабдяване - с 6.0%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.3%, метан за ЛТС - с 3.1%, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания в страната - с 2.5%, почистващи и дезинфекционни средства (течни препарати за почистване на дома) - с 2.4%, кина и театри - с 1.8%, дизелово гориво - с 1.5%, бръснаро-фризьорски услуги и услуги за поддържане на добър външен вид - с 1.5%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 1.3%, принадлежности за ЛТС - с 1.1%, цигари - с 0.9%, услуги по обществено хранене - с 0.7%, газообразни горива за битови нужди - с 0.6%, бензин А95Н - с 0.6%, бензин А100Н - с 0.3%, прахове за пране - с 0.2%, козметични продукти - с 0.1%, и други.

При нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: международни полети - с 6.4%, топлоенергия - с 4.6%, въглища - с 2.7%, телевизори - с 2.7%, перални и съдомиялни машини - с 2.5%, препарати за почистване на съдове - с 2.4%, готварски печки - с 2.0%, климатични инсталации - с 1.6%, облекло - с 1.5%, хладилници - с 1.5%, прахосмукачки - с 1.4%, обувки - с 1.1%, гуми за автомобили и велосипеди - с 0.6%, продукти за лична хигиена - с 0.6%, пелети - с 0.4%, бойлери - с 0.2%, хотели във ваканционни центрове и курорти - с 0.1%, и други.

Регистрирано е увеличение на цените на лекарствените продукти с 0.3%. Лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили съответно с 0.1% и 0.5%.

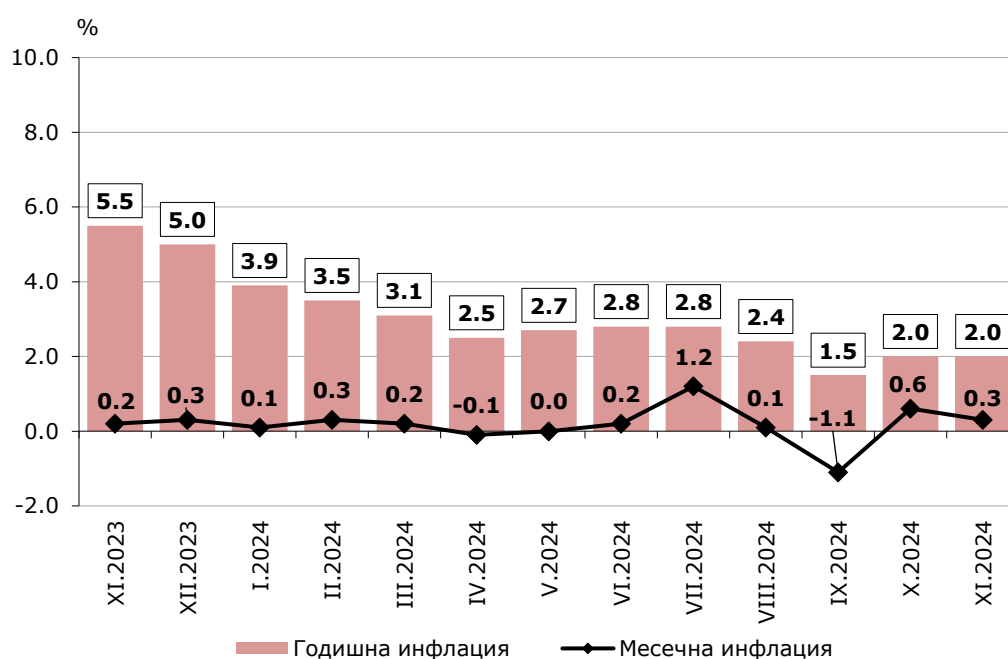
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

През ноември 2024 г. **месечната инфлация** е 0.3%, а **годишната инфлация** за ноември 2024 г. спрямо ноември 2023 г. е 2.0%¹.

Инфлацията от началото на годината (ноември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.7%, а средногодишната инфлация за периода декември 2023 - ноември 2024 г. спрямо периода декември 2022 - ноември 2023 г. е 2.8%.

Фиг. 2. Инфлация, измерена чрез ХИПЦ, по месеци

Месечна инфлация

Според ХИПЦ през ноември 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - увеличение с 1.1%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - увеличение с 0.7%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.4%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.4%;
- „Образование“ - увеличение с 0.3%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%;
- „Транспорт“ - увеличение с 0.1%;

¹ Според методологията за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 2 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

- „Развлечения и култура“ - увеличение с 0.1%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.3%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - намаление с 0.3%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - намаление с 0.2%.

Без промяна остават цените на стоките и услугите в група „Разнообразни стоки и услуги“.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Според **индекса на цените за малката кошница** през ноември 2024 г. е регистрирано увеличение с 0.9% на месечна база и увеличение с 2.2% от началото на годината¹.

Цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 2.1%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.4%;
- услуги - намаление с 0.1%.

¹ За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 3 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерват общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2024 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2022 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2023 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 **от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ** и всички индекси се изчисляват и публикуват **при база 2015 година**. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник

¹ Насоки относно конструирането на тегла на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите, Евростат, Дирекция С „Макроикономическа статистика“, 3.02.2020 г.: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Статистическа област: Инфлация и индекси на потребителските цени:

[Инфлация и индекси на потребителските цени | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИС ИНФОСТАТ: Потребителски цени:

https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=68

Метаданни и методология:

[Индекси на потребителските цени \(ИПЦ\) | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Калкулатори на инфлацията:

[Калкулатори на инфлацията | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за ноември 2024 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла	XI.2024		
		октомври 2024 = 100	декември 2023 = 100	ноември 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.6	101.8	102.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	101.4	103.5	104.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	100.7	106.1	106.4
03 Облекло и обувки	4.216	98.7	100.1	99.5
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	99.8	102.4	102.5
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	99.6	98.6	98.6
06 Здравеопазване	7.748	100.2	101.4	101.5
07 Транспорт	9.278	100.7	98.1	96.6
08 Съобщения	5.028	100.4	96.5	96.1
09 Развлечения и култура	6.343	101.3	97.9	100.3
10 Образование	0.424	100.3	107.1	107.1
11 Ресторанти и хотели	5.344	100.6	106.8	107.5
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	99.8	102.8	103.5
Хранителни стоки	32.646	101.3	103.4	104.0
Нехранителни стоки	35.089	99.9	98.9	98.4
Обществено хранене	4.461	100.7	106.5	106.8
Услуги	27.804	100.4	102.9	103.7

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за ноември 2024 година

Потребителски групи	Тегла	XI.2024			
		2015 = 100	октомври 2024 = 100	декември 2023 = 100	ноември 2023 = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	138.53	100.3	101.7	102.0
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	173.29	101.1	103.6	104.3
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	132.08	100.7	105.6	106.0
03 Облекло и обувки	40.058	110.51	98.7	100.1	99.6
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	151.08	99.8	102.0	102.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	124.98	99.7	99.3	99.3
06 Здравеопазване	74.193	125.62	100.2	101.3	101.4
07 Транспорт	139.919	118.23	100.1	98.1	97.2
08 Съобщения	49.875	90.66	100.4	96.5	96.1
09 Развлечения и култура	64.537	120.23	100.1	98.1	98.9
10 Образование	16.929	160.15	100.3	106.8	106.8
11 Ресторанти и хотели	80.188	171.36	100.4	107.1	108.9
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	143.80	100.0	103.4	104.0

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за ноември 2024 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)
		XI.2024 октомври 2024 = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.9
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	102.1
Облекло и обувки	4.172	99.1
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	99.8
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	99.1
Здравеопазване	11.882	100.1
Транспорт	0.758	100.1
Съобщения	0.092	100.0
Развлечения и култура	0.606	100.0
Разнообразни стоки и услуги	5.212	99.3
Хранителни стоки	50.930	102.1
Нехранителни стоки	28.855	99.6
Услуги	20.216	99.9